

AKTİF BİR PİYASASI OLAN FİNANSAL ARAÇLARIN DEĞERLEMESİNE İLİŞKİN DUYURU

Aktif bir piyasası olan finansal araçların (hisse senetleri, tahviller, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile diğer finansal araçlar dahil) değerlemesi konusunda Kurulumuza ulaşan çeşitli görüş talepleri çerçevesinde, aşağıdaki hususların açıklanmasında fayda görülmüştür.

Bilindiği üzere, ihraç ettiği sermaye piyasası araçları bir borsada işlem gören ortaklıklar, aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri ile konsolidasyon kapsamına alınan diğer işletmeler; 01.01.2005 tarihinden sonra sona eren ilk ara mali tablolardan geçerli olmak üzere, mali tablo ve raporlarını Kurulumuzun Seri:XI, No:25 sayılı “Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ”i (Tebliğ) hükümleri veya Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) (Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ Seri:XI, No:27 sayılı Tebliğ ile eklenen Ek Madde 1 uyarınca; mali tablo ve rapor ile dipnot formatları dahil anılan Tebliğin 5’inci maddesi uyarınca Kurulumuzca yayımlanan muhasebe standartları açıklamaları saklı olmak üzere, işletmelerin UFRS’yi uygulamaları, Tebliğde öngörülen düzenleme ve ilan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi hükmünde bulunmaktadır.) çerçevesinde düzenlemekle yükümlüdür.

Konuya ilişkin olarak, Tebliğin 262’nci maddesinde; finansal varlıkların, ilk defa mali tablolara alınmasından sonraki değerlendirme amaçlarına yönelik olarak, aşağıdaki kategorilerden biri içerisinde sınıflandırılması öngörülmüştür:

- a) İşletme kaynaklı kredi ve alacaklar,
- b) Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar,
- c) Satılmaya hazır finansal varlıklar,
- d) Alım-satım amaçlı finansal varlıklar.

Aynı Tebliğin 262 ve 264’üncü maddeleri çerçevesinde; türev araçlar dahil olmak üzere, alım-satım amaçlı finansal varlıklar ve finansal borçlar ile makul değeri güvenilir olarak tespit edilebilen satılmaya hazır finansal varlıkların, ilk defa mali tablolara alınmalarından sonra makul değerleri üzerinden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anılan Tebliğin “Makul değerle değerlemeye ilişkin ilkeler” başlıklı 266’ncı maddesinin aktif bir piyasası olan finansal araçların değerlemesine ilişkin (a) bendinde;

- Aktif bir piyasada fiyat kotasyonlarının varlığının makul değere ilişkin en iyi kanıt olduğu; bu tür fiyatların, finansal varlıklar ile finansal borçların değerlemelerinde kullanılacağı;

- Bir finansal araca ilişkin olağan piyasa işlemlerini yansıtan fiyat kotasyonlarının borsalar, müşteri temsilcileri, üye temsilcileri, endüstri grupları veya düzenleyici otoritelerce düzenli ve hazır olarak açıklanması halinde; bu aracın aktif bir piyasada kote olduğunun kabul edileceği;

- Elde bulundurulan bir varlık veya ihraç edilecek bir borç için uygun piyasa fiyat kotasyonunun bekleyen güncel emirler arasındaki en iyi alış emri iken, elde bulundurulan bir borç veya elde edilecek bir varlık için bekleyen güncel emirler arasındaki en iyi satış emri olduğu;

- Güncel en iyi alış ve en iyi satış emirlerinin bulunmaması durumunda; işlem tarihi ile bilanço tarihi arasında ekonomik koşullarda önemli bir değişiklik olmadığı sürece, en yakın zamanlı gerçekleşen işlemin fiyatının cari makul değere ilişkin bir kanıt oluşturacağı;

- Bir işletmenin birbirine denk varlık ve yükümlülük pozisyonlarının bulunması durumunda, makul değer belirlenirken ortalama piyasa fiyatlarının kullanılabilmesi;

- Bir finansal araçlar portföyünün makul değerinin, her bir finansal aracın sayısı ile piyasa fiyat kotasyonunun çarpımı sonucunda elde edilen değerlerin toplamına eşit olduğu;

- Bir finansal aracın tamamı için aktif bir piyasada yayımlanan herhangi bir fiyat kotasyonunun bulunmadığı, ancak bu aracın tamamlayıcı kısımlarının aktif bir piyasasının bulunduğu durumlarda, finansal aracın makul değerinin tamamlayıcı kısımlarına ilişkin piyasa fiyatları esas alınarak belirleneceği,

düzenlenmiştir.

Bu kapsamda, aktif bir piyasası olan finansal araçlara ilişkin değerlendirme işlemlerinin yukarıda yer alan Tebliğ hükümleri çerçevesinde yapılması gerekmektedir. Bu çerçevede, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında (İMKB) veya Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasında (VOB) işlem gören finansal araçların (hisse senetleri, tahviller, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile diğer finansal araçlar dahil) makul değerlerinin belirlenmesine yönelik olarak, 31.03.2005 tarihli mali tablo döneminden başlamak üzere izleyen tüm ara ve yıllık mali tablo tarihlerine ilişkin gün sonu itibarıyla bekleyen güncel emirler arasındaki en iyi alış ve en iyi satış emirleri, en iyi alış ve/veya en iyi satış emirlerinin bulunmaması halinde gerçekleşen en yakın zamanlı işlemin fiyatı, İMKB ve VOB tarafından kamuya duyurulacaktır.

Kamuoyuna duyurulur.